

De trei ori in septemana: Mercuri-a,
Vineri-a si Domineo'a, candu o cola in-
tréga, candu numai diumetate, adeca dupa
momentulu impregiuraziloru.

Prețulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patraru	2 " " "
pentru Romanii si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patraru	4 " " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune:
Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde
suntu a se adresá si corespundintile, ce pri-
vesc Redactiunea, administratiunea seu spe-
ditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi,
era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuancie si alte comunicatiuni de in-
teresu privatu — se raspunde cate 7 cr. de
linie repetirile se facu cu pretu scadiutu.
Prețulu timbrului cate 30cr. pentru una data,
se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

1 a

„ALBINA“

Cu 1 optovre s. v. incepemu patra-
riulu din urma alu anului cur. si cu oca-
siunea acésta se deschidu prenumera-
tiuni noue la foia nostra, cu conditiunile
ce se vedu in frunte: adeca: 2 fl. v. a.
pe patraru, 4 fl. pe diumetate de anu.

Epistolele a se adresá: redactiunei
„Albina“, Viena, Josefstadt, Lange Gasse
nr. 43.

Rogamu a fi incunoscintiati de tim-
puriu, ca se ne potemu orientá in privin-
ti'a esemplarielor de tiparitu, si incun-
jurá intrerumperea in spedare.

Redactiunea.

Viena 5/17 opt. 1867.

Statulu papale e punctulu concentra-
rii atentiunei politiciloru. Liberalii resco-
lati nu potu areta inca rezultate pre mari,
dar de comunu parerile se unescu in
afirmarea ca trupele papale nu se vor
poté opune lungu timp. Rescolatii se
organizeza, desi cu mare anevoia, sub
comand'a lui Menotti Garibaldi. Pana a-
cum e mai mare puterea armata papala,
inse acésta nu mai primesce ajutórie,
pre candu din contra rescolatiloru nein-
cetatu li se stracóra consoti peste frun-
tarfi din celealte parti ale Italiei. Mili-
ti'a regatului italianu postata de paza
fruntarielor statului papale, nu poté im-
pedeca cu totulu trecerea liberaliloru,
era de alta parte neci se sente indemna-
ta la multa energia pentru impedecare,
sciindu bine ca ei trecu a luptá pentru o
causa populara in tota Italia.

Opiniunea publica in Italia pretin
de Rom'a. Guvernulu scie cui detoresce
esistinta, elu nu va poté lucrá in con-
tra votului natiunei. Se afirma ca Mazzini
a plecatu la locul actiunei. Inca o cauza
acésta pentru guvernulu Italiei d'a se te-
me de neutralitatea ce obsérva astadi,
nu cumva isbutindu Mazzini se bancóte
principiulu monarchicu, caruia adeca i
s'ar imputá apoi lasitatea in caus'a Ro-
mei. Din aceste privintie credu unii ca
guvernulu, in mani'a conventiunei de
septembre, va trebui se se puna insusi
in fruntea miscamentului natiunale si se
plece la Rom'a, era altii sunt de parerea
ca santulu scaunu nu va voi se se pre-
dee neci lui Menotti Garibaldi neci lui
Mazzini ci mai bine va chiamá insusi in
ajutoriu pre guvernulu de Florentia.
Ori-care alternativa ar reesi, totu uni-
tatea italiana va triumfa. Dorinti'a e
numai ca Napoleone se nu se ame-
stece pentru a dá situatiunei cu totulu
alta fatia. Cunósce Imperatulu Franci-
loru importantia unui atare pasu, deci
se cugeta si nu grabesce a luá veri o
pusetiune resoluta. Partia liberala si
cea clericala din Francia, fie-carea lucra
a castigá pre Imperatulu pentru parerile
sale. Clericali in frunte cu archiereulu
Dupanloup din Orleansia i spunu ca ca-

derea Papei ar fi pentru Imperatulu
Franciloru asemenea caderii din Messicu,
ma mai multu. Liberalii din a loru parte
spunu Imperatulu ca nu se poté ame-
steca in afacerea din cestiune, ca ar
vatemá unitatea italiana, adeca ar vate-
má opulu celu mai frumosu si mai ma-
retiu ce l'a potutu produce Napoleone III.

Luptele cele mai noue intre resco-
lati si urmat'a papale fura la Vallecorsa
si San Lorenzo, cu rezultate necunoscute
inca. Mai tota provinci'a Frosinone e in
puterea liberaliloru.

— Scupstin'a serbesca (diet'a, adu-
nantia natiunala a serbiloru) fu deschise
de principele prin unu cuventu de tron,
in care spuse cu bucuria retragerea tru-
peloru turcesci din fortaretiile serbiloru,
caletoria la Constantinople, insira pro-
gresulu materialu, inarmarea trupelor
natiunale, cladirea de drumuri scl. Scup-
stin'a raspunde prin o adresa, multiamindu
pentru tote si cerendu a inteti cladirea
drumuriloru si a tiené armat'a natiunala
pururea gat'a de batalia. La primirea a-
dresei principele constatá ca natiunea si
densulu au asemenea dorintie si aseme-
ne sperantie.

In caus'a alegerii de ablegatu dietale in cerculu Oravitiei.

Protestulu romaniloru din acestu cercu
eleptoralu contra alegerii lui Gránzenstein s'a
pusu la ordinea dilei marti-a trecuta in siedin-
ti'a dietei unguresci.

Presedintele insusi fece propunerea si
apoi diet'a otari: a trimite comisariu pentru
cercetarea protestului romanescu. De comisariu
va merge la Oravitia d. Matea Onosy deputa-
tulu cercului Cocota, deakistu din cintesintia,
cum e si presedintele care facu propunerea.

Romanii si tota inteliginti'a romanésca
se va aduná éra si la alegere, in jurulu domni-
loru Dr. Hatieganu, Dr. Popovicu etc. ca se
le faca tote in cea mai buna contielegere
pentru reesirea candidatului natiunale. Speramu
in bravii nostri inteliginti, speramu in contielege-
rea loru, tote se vor face prin acésta si nemica
fora de ea.

Caus'a nostra, interesele nostre, sant'a
causa a natiunitatei nostre nu ne ierta ca se
damu contrariiloru nostri politici cate unu testi-
moniu de paupertate despre noi, de cate ori ni-
lu vor cere. Numai cu intrigele si cu machina-
tiunile n'am invetiastu modulu d'a invinge, dar
pre undo dreptatea si adeverulu se asculta nein-
fluintiate, pre acolo pururea a doveditu roma-
nulu ca e capace a-si precepe binele seu. Noi
nu vom fi neci-odata ómenii intrigeloru, neci
candu nu vom cere a invingerea cu aseme-
ne medilóce, dar trebuie se invetiastu si se cercamu
a le infrange pre unde le gasimu, caici acésta
o pretinde de la noi sublimulu caracteru alu
causei romanesci.

Partia contraria va cerca (conchidemu
de la portarea ei de pana acum'a) a mistifica
si a seduce pre comisariulu dietei,

seu va amená cercetarea si respective ra-
portulu catra dieta pana catra incheierea sessi-
unei si asi-dara finitulu dietei presinti.

In casulu antaiu vom cere a ne feri de
curso si de pacaliture, pretindindu facerea pro-
tocóloru examinatórie in limba romana, si
nesubscriindu odata cu capulu ocea ce nu pre-
cepemu. Chiaru intru intielesulu legiloru Un-
garietate, neci-o fasiune prin urmare neci-unu do-
cumentu n'are putere daca nu e facutu de buna
voia, asi-dice decretulu III alu regelui Mateiu
in articulu 26. Acésta lege se explica si mai
bine in art. 13 din 1867 demandandu apriatu
limba materna „vernacula lingua.“ Dar nu

poate existe lege in lume carea se te oblege a
subscrie ce nu precepi.

In casulu alu doct. ablegatori vor inteti
investigatiunea, si de nu va merge, ei nu vor
lipsi a face petitiuni catra dieta. Totu asi-d
demu ca deputatii natiunali din a loru parte
vor face interpelatiune candu vor gasi de nece-
sitate.

De la diet'a Ungarietate.

Siedinti'a casei reprezentantiloru din
15 l. c.

s'a deschisu la 10 óre. Br. L. Majthényi as-
ternu casei decisiunea de ieri a casei magnati-
loru in caus'a acceptarii articulu de lege de-
spre imprumutulu calei ferate. Dupa ace'a in-
trebá presedintele candu se se desbata proiep-
tulu de lege despre cuota, despre detoriile sta-
tulu si despre tratatulu de comerciu. K. Ghy-
czy dechiará ca la tempulu seu, adeca candu se
va desbata despre obiectele den cestiune va fa-
ce o propunere in caus'a ace'a si ova motiva. In
privinti'a tempului, candu se se incepa pertra-
tarile intre sectiuni, cugeta Ghyczy ca ar tre-
bui se se incepa domineca. Mai departe aréta
vorbitorulu cumca cas'a, nefindu completa, nu
poate face decisiuni despre atari momentóce ob-
iecte, la ce presedintele Somssich lu face a-
tentu cumca unu deputatu n'are cuventu a face
astfelu de observatiune candu nu se desbata in
siedintia despre óre-care obiectu.

Ministru-presedintele Andrassy este de
asemene parere.

Cas'a decide: consultarile sectiuniloru se
se incepa domineca. — Dupa acestea veni la
desbatare afacerea de alegere in cerculu Ora-
vitié, adeca a dlui Gronzenstein ordinandu-se
incuisitiune a supra oi sub conducerea lui Ono-
sy. Se verificara M. Papp, Ilia Macelariu si
Ad. Szentiványi. — Colomanu Tisza cere se se
ieie la desbatare proieptulu lui de cale ferata
intro Dobritinu si Sighetu. Cas'a decide se se
desbata mane despre acestu proieptu. Siedinti'a
se inchide la 12 óre, generariulu G. Klapka a
luatu la ea parte ca óspe.

Siedinti'a din 16 optovre a casei repre- sentantiloru.

Pentru siedinti'a de astadi a fostu la or-
dinea dilei desbatare propunerii facute de Co-
lomanu Tisza. Dsa in 1 iuliu a. c. asternuse
casei unu proieptu de decisiune subscrisu de
mai multi deputati in caus'a calei ferate de la
Dobritinu la Sighetulu Marmatei. Acésta propu-
nere s'a tiparitu atunci si s'a impartitu intre
deputati. Astadi Tisza si-motiveza propunerea.

In numele guvernului d. Er. Hollán de-
do declaratiunea ca drumulu de feru din ces-
tiune se va cladi de securu, delocu ce se vor
poté fin negociatiunile cu intreprinditorii. De-
ak propune ca acésta declaratiune se tréca la
protocolu.

In fine si Tisza si Deak si tota cas'a de de-
chiará ca multiamita cu doslucirile date de
Hollán.

Revista diaristica.

Pre candu reuniunea ablegatiloru romani
si serbi la diet'a din Pesta gatise proieptulu
seu de lege in privinti'a natiunitatiloru, a-
tunci organulu nemtióscu din Viena „Presse“
cea betrana reproducendu proieptulu observá
ca n'ar fi d'ajunsu pentru multiamirea natiuna-
litatiloru. Delocu in diu'a urmatóre „Nou'a
Prensa libera“, care purure avea polemica cu
betran'a, i-aruncá in fatia retacirea pentru ca
inseși natiunitatile si-au facutu proieptulu din
cestiune. Se intielege ca pre candu „Presse“ si-
deduse acea parere, inca nu intrase in posesi-
unea entusiasmulu seu dualisticu de astadi

Dupa o estremitate urméza ceea alta. A-
stadi „Presse“ si-a redusu bun'a vointia pentru
natiunitati, s'a coboritu fórté, mai josu chiaru

si de catu atinsulu proieptu alu deputatiloru ce
atunci i se pareá putienu, astadi ni recomanda
se ne multiamimu cu proieptulu gnvernului,
respective a subcomisiunei dietale.

De óra-ce atinsulu proieptu dietale s'a
criticatu bine prin diurnalele romane, nu mai
este téma ca parerile „Presei“ vor molipsi pro
cineva, deci le reproducemu aci fora de obser-
vatiuni, ca unu ce ouriosu cum ne judeca nem-
tii de candu s'au impartitu cu ungurii pre se-
rac'a statulu:

„Romanii si cestiunea natiunitatiloru.
Pesta 15 optovre. Comitétulu mare emisu in
cestiunea natiunitatiloru a tienutu alalta-ieri
prima siedintia plenaria. In acésta nu s'a fa-
cutu mai multu de catu statorirea modulu de
procesu in desbatare acestui obiectu pre impor-
tante, deci desbatare meritoria a proieptulu
din subcomitetu va veni in siedinti'a cea mai
deaprópe. In mani'a caracterulu ardinte alu
acestei afaceri, siedinti'a cea mai de aprópe va
fi abid preste dóce seu trei septemani, pentru
ca pana atunci cas'a va avé de lucru cu proiep-
tele de lege finantiale ale regimulu. Acestea
deodata se vor desbata in cele noue sectiuni
ale casei, si apoi fora amenare vor veni in sie-
dintia plenaria. Altmintre se va portá grige ca
aptivitatea finantiaru a dietei se decurga rape-
de, ca sectiunile se intre delocu in desbatare
reorganizatiunei interne. Se intielege ca bun'a
deslegare a cestiunei natiunitatiloru sta la or-
dinea prima intre lucrarile de reforma.

„Precum se stracóra din comitetulu nati-
unitatiloru, proieptulu de lege alu subcomite-
tulu va intimpiná o primire calda si la nati-
unitati. (O mistificare mai uriesia nu s'a po-
menitu, de candu cu societatea liter. ne iavi-
nuiau de daco-romanismu. In adeveru daca
scorniturele si mintiunile d'aristociei magiáro-
nemtiesci ar fi totu bani, ar ajunge a platí tote
detoriile Austriei si ar mai remané prisosu
pentru a cladi canalulu din Tisa la Dunare.
Red. Alb.) Cunósceți acelu elaboratu si sciti ca
raspunde tuturoru pretensiuniloru indreptate
ale natiunitatiloru ce traiescu pe teritoriulu
coronei lui Stefanu. In administratiunea civile
si besericésca, in comitate si in comune, in be-
serica si scóla deschide aspiratiuniloru natiuna-
litatei unu terenu, a caruia ajungere cu putienu
mai sainte ar fi fostu o combinatiune cuteza-
tória. Sa tienutu scóta de tote dorintiele (afa-
ra de cele indreptate ale natiunitatiloru.
Red. Alb.) afara de cele ce periclitá (? Alb.)
unitatea de statu a Ungarietate.

„Proieptulu subcomitetulu precum l'a-
vemu acum, e produptulu liberalitatei celei mai
resolute, acésta o recunoscú toti barbatii mai
de frunte din fractiunile natiunitatiloru, cu
esceptiunea a celor'a, caror'a eo ipso li e gréti-
a de pacea interna fie chiaru pre baele libera-
lismulu celui mai largu. La tota intemplantia
e unu momentu imbucuratoriulu alu dilei, ca in-
grigirile impreunate cu deslegarea cestiunei
natiunitatiloru desparu totu mai multu, si cum-
ca pentru consolidarea paiei interne sunt totu
mai multe prospecte promitiatórie.

„Intre aceia cari astadi mai multu seu
mai putienu sunt straini elaboratulu subcomi-
tetulu, se fie — precum se dice — conduca-
toriulu romaniloru in ordinea prima. Aceia se ai-
ba de cugetu a aduce unu proieptu de lege cu
totulu nou, si nu la comisiune ci la desbatare
plenara a acestui obiectu. E naturalu ca roma-
nii dupa neresponsabil'a siarlataneria de consti-
tutiune, precum o produsera in Transilvania
Nádasdy-Reichenstein, anevoia si incetu se potu
impretini cu nou'a stare a lucruriloru, de alta
parte romanii dintre natiunitatile Ungarietatei
mai numerosi cari tindu la egala indreptare,
nu potu perde din vedere cumca este interesulu
loru celu mei propriu a conlucrá din tote par-
tile pentru deslegarea multiamitória a cestiunei
natiunitatiloru si freocarile interne a nu le
dechiará in permanintia. Ei (romanii) se-si a-
duca a minte de pusetiunea ce ocupa atatu in
privinti'a culturaiu catu si in privinti'a materia-

la, si apoi se se intrebe: ce pot fi mai bine, a lucra pentru regeneratiunea propriei natiunali-tati traindu in pace cu natiunea unguresca si cu guvernulu, spriginiti de ambii cu promt-tia, scu in cerbicia nefructifera a provocat re-presaliile guvernului basate pre legi si asié a perde fora de folosu puterea propria si timpulu scumpu.

„Ce s'a intemplat in timpii din urma intre romanii din Transilvani'a, nu ne lasa — si acést'a n'o ascundemu — a ni face sperantie pre mari despre o precepere chiara si descépta a situatiunei din partea romanilor. Ajunge o privire in diurnalele ce aparu in limb'a roma-na, pentru a vedé de ce retacire bolescu spire-tale Romanilor din Transilvani'a. Literatii ro-mani cari se intorceau de la congresulu literariu romanu din Bucuresti fura primiti in Brasiovu cucea mai mare solenitate, carea defelu nu con-vine intregi espeditiuni cu caracteru probabil-minte literariu.

„Deputatulu Hodosiu tienú cu asta oca-siune o cuventare fulminanta, si, casi cum ar fi unu resboiu stérpitoriu, dechiarú între strigari-le insufletite ale romanilor: „Natiunea romana nu póte perú, pentru óa Rom'a a pus'o se gri-gésca de orientu, ca se scutéscá oivilisatiunea de invasiunea intunerecului.“ „Gazet'a“ scópe neincetatu focu si flacara a supra incetarii tri-bunalului supremu Transilvaneanu. Si pre lan-ga acést'a, foile romane din Transilvani'a re-producu cei mai furiosi artiele din „Romanulu“, care in cuvinte apriate predica cele mai inimi-ce tendintie in contr'a Austriei, si in contra Ungariei aliate cu Austri'a.

„Ast'a nu e calea pazirii pacii interne... Romanii Transilvaniei vor sci bine cá Ungari'a e gat'a la concessiunile celé mai mari, pentru ca specialminte se-i castige pre ei pentru cr'a nóua inaugurata cu denumirea ministeriului ungurescu; daca inse cu provocarea tendintie-loru subversive credu a spariá Ungari'a si pre guvernulu ei, atunci romanii sunt intr'o retac-ire fatala carea curundu scu mai tardiu li va aduce frupto amare.

„Se li placa cá remanu in posesiunea tu-turoru eluptatelor natiunali de sub epoc'a lui Schmerling, si mai capeta unu elaboratu de na-tionalitati de la diet'a unguresca care li va dá in municipie o putere cum n'o puteau visá mai nainte. Si in fine se nu uite cá au d'a face cu unu guvernulu, care e tare resolutu a pastrá dreptu si lege, si a pasú cu tóta puterea in con-tra a veri-ce agitatiune. (Uita niémtilu cá re-scriptele imperatesci au desbracatu de putere legile de sub Schmerling, si asié nu ni-a re-masu nemica. Uita si aceea cumca nu sunt ro-manii cari se se téma de espeptoratiunile pu-blicistiloru nemti si magiari. Red. Alb.)

„Daca Hodosiu vorbesce despre o missiu-no mai nalta a poporului romanu i vom aduce a minte cá acést'a missiune se póte ajunge nu-mai in legatura cu natiunea unguresca care e elementulu ce léga apusulu cu resaritul. Dom-nulu Hodosiu fie securu cumca cunóscemu mo-tivele politice sale si n'avemu neci cea mai mica cauza a considerá vorbirile sale si ale co-militoniloru sei de politic'a romaniloru din Un-gari'a. (Si totusi e asié, asié sentiescu toti ro-manii, si s'erbii, vedi elaboratulu statoritu de ei in comunu. Toti sntemu uniti in acést'a, si dámu voia publicistulu niémtilu se ni spuna cari si cati romani sunt de politic'a dsale? Red. Alb.) S'a ingrigitu Ddieu ca se nu crésca ar-borii pana la ceriu.“ (Dámu si noi cu socotéla cá arborele dualismulu nu va ajunge in ceriu, nu va vedé imperat'a lui Ddieu. Alb.)

Si „Magyarország“ are de lucru cu ro-manii. Despre acést'a in nr. ven.

Respunsulu Maiestatii Sale la adres'a ce-loru 25 de prelati catolici

e indreptatu catra arhiepiscopulu de Viena si contine urmatóriele:

„Iubite cardinale prinoipe-archiepi-scópe Rauscher!

„Adres'a indreptata catra Mine de ar-chiepiscopii si episcopii pre cari Dta in ultime-le dile ale lui septembrie anulul curinte i-ai adunatu la Viena intr'o conferintia, si care a-dresa Mi-ati trimis'o la castelulu Meu in Ischl, am predat'o ministeriului Meu respunsabile.

„Apretiuescu cu placere zelulu archipa-storescu si intentiunile binevoitóric, cari putura face pre episcopii adunati se-si tiéna de o deto-rintia a consciintiei a vení de nou, casi in anii

1849 si 1861, cu o declaratiune solena pentru observarea drepturilor si intereseloru besericiei catolice; inse trebuc se-mi para reu, cumca den-sii, in locu d'a spriginí — precum asiú figurita En — nisuintiele serióse ale guvernului Meu in cestiunile importante ce se vor desbate, si in locu d'a naintá deslegarea intetitória a acelor'a in spiretulu impacatiunei si prevenirii, preferira a iagreuia acést'a problema prin propunerea si pu-blicarea unei adrese ce miscá adancu spiretele, in timpulu in care — precum bine au obser-vatu chiaru episcopii — avemu atát'a lipsa de contielegero si ni se demanda cu intetire a nu mai inmulí causele discordiei si ale gravamine-loru.

„Credú cá pre reveritii arhiepiscopi si episcopii vor fi securi cumca Eu pururea sciu scuti si pazí beseric'a, dar cumca nu uitu neci deto-rintiele ce am se le implinescu ca reginte constitutiunale.

Viena, 15 optobre 1867.

Franciscu Iosifu m. p.

De langa Somesiu.

Stimata Redactiune! Cetindu Nr. 105 din stimatulu diariu celu redigeti si respective corespondinti'a „De sub Magur'a Simleului ddo. 15 septemvre 1867,“ in care auctorulu descriindu casulu din Bobot'a precum si recer-carea comitatului Zarandu in caus'a limbei la capetulu corespondintiei cu o malit'a ne mai audita se apuca de Il. Sa D. Episcopu alu Gher-lei si intre altele scrie: Baseric'a si deschilinitu autonomi'a ei limbistica a facutu totudeun'a cea mai mare impedeccare de Romanulu neci in se-clii de trista suveniru a slovenismulu si calvi-nimulu nu s'a lapedatu de limb'a romana es-chisiva in afacerile sale, éra dupa acestea auto-rulu intr'unu modu ironicu, ma potu dice ma-litosu esclama: inceputulu spre a se delaturá acestu reu e facutu si meritulu e a Il. Sale Vancia.

E lucru fórt'e dorerosu, candu unii ómeni cari de altmintrelea stau pururea inainte cu cuventulu nationalitate pre candu ei póte intru adeveru neci nu sciu ce va se dica a portá in anima mandri'a acestui cuventu sublimu, care a facutu marirea popóreloru si fal'a secululu modernu de civilisatiune — totusi se incumeta a se apucá de acei barbati, cari intru adeveru au desudatu si desuda diu'a nóptea pentru ina-intarea culturai nationale si ei denegrescu ina-intea opiniunei publice, ca pre nesce tradatori de natiune si mai scie Domnedieu ce a mai po-tutu inventá fantasi'a loru cea fulminanta, ca a-siá se-si póta ajunge scopurile loru cele mar-siave scu ale principaliloru loru a caror'a in-struminte sunt. — Subscriisulu facia cu atare corespondintia calumniatória si-tiene de cea mai strinsa deto-rintia a aperá si a aduce la cunos-cinti'a o. publicu cetitoriu singuru adeverulu in tóta puritatea sa, ca asiá opiniunea publica se judece fara de crutiare ce feliu de omu póte fi auctorulu acelei corespondintie malit'ose. — Cu Cerculariulu dto 15 augustu a. c. Nr. 1979 la care se provóca corespondintele se urgirá (?) din partea V. Ordinariatu toti protopopii die-cesani — firesce in limb'a romana — ca fara amenare se pregatésca prospectulu sumariu (Sommas Átnézet) despre scóplele poporale din protopopiatele concedinte fiecarui, totu cu a-celu Cerculariu li s'a tramisu prospectulu a-mintitu in limb'a maghiara, — e de insemnatu inse cá prospectele dise sunt tramise la V. Or-dinariatu inca de pre tempurile fóstei Locute-nintie c. r. a Ungariei tiparite in limb'a ma-giara, — éra a se tiparí acele de nou in lim-b'a romana ar fi causatu spese cari debuia se le supórt'e Clerulu diecesanu, care de altmintrea e cunoscutu cá afara de aceea are de a se luptá cu destule neajunse, éra a insarciná traducerea capiteloru din prospectele amintite in limb'a romana oficiului diecesanu de o parte nusepóte pótti neavendu spese, ma neci nu avea autori-sare de unde se vede destulu de lamuritu cá corespondintele are putina idea despre ducerea agendeloru oficióse, de alta parte se-si insemne d. corespondinte, cá cu tóte cá Il. Sa D. Eppu alu Gherlei e asiá mare magiaronu inaintea Domniei Sale, totusi in oficiulu diecesanu a a-plicatu atari individi dintre cari pre unulu mai cá l'ai poté vinde in limb'a magiara, éra ceta-laltu si insusi limb'a magiara incatuvá numai prin diligintia propria. — Afara de aceea in Cerculariulu amintitu pre care anume mi l'am procuratu de la unulu dintre protopopi, care mi-e-amicu personalu, nu se dice nicairi cu a-

ta't'a mai putinu se demanda ca rubricelle se se implé in limb'a magiara, ci se lasa in voia li-bera ca Protopopii se se folosésca de limb'a ma-terna, caror'a li va placé a-si folosí si usú lim-b'a materna: inse D. corespondinte póte neci nu a vedíutu prospectele amintite neci s'a ni-suitu a-si castigá cunoscintia despre ele, cáci la acea intemplare ar fi venitu la convingere, cá in prospectele de sub intrebare nu erá de a se scrie neci in limb'a cea magiara neci in cea romana, ci singuru de a se implé rubricelle cu nescari numeri arabici. Mai departe e de in-semnatu, cá tablele pentru Gimnasiulu gr. cat. din Naseudu inca venira in limb'a magia-ra, inse respectivii se folosira de limb'a natiu-nala si V. ordinariatu fara de a face ceva difi-cultate, ma chiaru pre oatu sum informatu cu bucuria le-au susternutu la locurile competente. Pre catu sciu din fonte siguru de la V. Ordina-riatu din Gherl'a inca nu au mersu la Escel-sulu Guvernu a Tranniei neci o scrisóre ofi-ciósa in limb'a magiara, ci V. Ordinariatu s'a folositu totdeun'a si se folosésca actu de limb'a materna, cu tóte cá o parte a Diecesei e anos-ata la Ungaria precandu alte Ordinariate, cari nu au neci o parochia in partile Ungariei to-tusi le mai plaóu a se folosí in afacerile sale de limb'a magiara, chiaru si la Escelsulu Gu-vernu regiu a Tranniei, precum cetiu in dilele trecute in foile publice.

Faptele Domnulu meu! demustra de alt-mentrelea destulu de invederatu, ce romanu e Il. Sa D. Eppu alu Gherlei, d. e. infintiarea Tipografiei diecesane, carea de si e infintiata prin ofertele Clerulu si altoru barbati intru adeveru iubitori de natiune, totusi meritulu e a Il. Sale sub a carui intielépta guvernare s'a in-fintiatu, si care adi póte stá in comparare cu veri ce tipografia din Patria. Organizarea Se-minariulu diecesanu e singuru fructulu usta-neloru si intrepunerii, cei neobosite a Il. Sale pe la Dicasteriele mai inalte, in urmare caror'a Dieces'a Gherlei are adi 50 de alumni in Seminariulu domestecu prevediuti cu tóte cele ce numai se potu pótti, fiindu asignatu pentru fiecare alumnulu unu stipendiu anuale de 200 fl. v. a., afara de aceea se mai deschisara locuri nóue pentru alti individi calificati. —

Il. Sa mai castigá unu postu de Capelanu Castrensu cu o Solusiune anuale aprópe la 700 fl. v. a. Acestea Domnulu meu sunt fapte, pentru caro clerulu si Dieces'a intréga e dato-ria cu recunoscintia, unui barbatu ca Il. Sa, care de candu e in fruntea acestei diecese a fa-cutu si face tóte cele posibile pentru inaintarea culturai populare punendu din parte-i toti pa-sii cuviintiosi pentru organizarea scóleloru de la care aterna mai cu séma viitorulu natiunei, — afara de acestea Il. Sa din venitulul seu propriu, care nu se póte asemená neci decatu cu a altor'a, mai sustiene vre o cincí tineri, éra mai multor'a li imparte ajutóre banale in fie-care anu, si alte oferte destulu de insemnate d. e. scolci principale din Lapusiulu ungurescu, aju-tóriea mai incólo a dearsiloru din Urisoru si aceloru din Minthiulu Gherlei si altele mai multe, numai catu o de insemnatu cá Il. Sa e unulu dintre aceia, caro nu voiesce se scio stan-g'a ce face drépt'a si asiá neci cá a aflatu cu cale a-si conduce clienti precum s'au indatinatu multi in tempurile nóstre, care se li bucine tóte in lumea larga. — Din aceste O. publicu se va convinge in catu D. corespondinte are dreptu candu nisuesce pre unu atare barbatu demnu de tóta stim'a a-lu denegrí inaintea opiniunei pu-blice si a lu face asiá dicendu de tradatoriu a natiunei, de altmintrelea corespondinti'a-i cea malit'osa (a intoná d'atate ori „malit'a“, nu in-sémna a argumentá. Red.) produsa in intieligin-ti'a de aici cea mai mare indignatiune si des-pretiu inaintea carea D. corespondinte trece de unu calumniatoriu, éra eu i facu acea modesta reflexiune, cá candu voiesce a pasú in publicu se eruedie mai antaiu adeverulu cum se cade si apoi se iésa la publicitate, ar fi de doritu ca corespondintele, daca nu numele intregu ba-remu literelo initiale se le fie pusu sub cores-pondinti'a sa ca se potemu concludé ce pasere e si de pe ce crénga canta, si a ce cobesce, a fóme veri sete

M u

Economia.

Temisiór'a, 14 opt. 1867.

(Reportulu de septemana a Loidului din Temisiór'a.) — Comunicatiunea in tergu

se póte dice generalminte cá a fostu fórt'e viú, si deosebitu multiamitória s'a doveditu negotia-rea in manufacture, care ar fi fostu si mai mul-tiamitória daca serbatorile israelitiloru nu se intemplau atunci. Dintre produse au fostu a-biá putiene la tergu pe cari la notámu:

Clisa (Iardu, slanina) fiindu putiena se vendea pentru consumu cu 36—38 fl. de cen-tenariu (magia).

Unsórea de porcu totu numai pen-tru consumu cu 43—44 fl. de cent. Spiritu na-turalu, efectivu cu 57—58 cr. de gradu si va-sulu; de celu rectificatu cu 63—64 cr. de gradu si vasulu. Rachiulu de prune, marfa nóua, móle de 10—12° se cumpera cu 90 cr.—1 fl. Prunele uscate, marfa buna sunt cu 11—12, de cele afumate cu 9—10 fl. Pecmesulu (miere de prune) de care erá tare multu, nu se capeté mai éstinu de catu cu 11 fl.

Mierea de stupu fiindu putiena in a-nulu acést'a o cumpera naturala, cu 20 fl. v. a. Nuci se aducu multe si se ascépta si mai multe se vina, le cumpera cu 7 fl. 50—8 fl. Soulu se va aduná abiá in lun'a venitória. Pelea na-turala, cea de boi de care nu se afla multe deposite, o cumpera tare tabacii (pelarii) dea pregiuru cu pretiurile aretate: de 24—26 fl. cu 32 fl.; 26—28 fl. cu 34 fl. Pelea de vaci marfa buna, o platescu cu 24—25 fl.

Pei mai usióre se cumpera de dupa cali-tatea loru cu 3 fl. 50—4 fl. o parochia. E de observatu cá in acestu tienutu in anulu curinte se voru capeté mai putiene pei de oi, de catu intr'alti ani, fiindu cá oile le consérva pentru prasire. Coltianii de cei vechi I cu 20 fl. II cu 19 fl.

VARIETATI.

== *Publicare.* Prin acést'a amonóre a convocá la adunanti'a generala, carea se va tiné aici in 19/31 octovre a. c. de-manéti'a la 10 óre, pre toti acei compa-triotti romani, caror'a li jace la inima statorirea Alumneulu romanu natiunali din Temisióra, spre modificarea statute-loru alumneale intru intielesulu resolu-tiunii ministeriale (a cultulu si invetia-mentulu) din 24 septemv. a. c. nr. 8177. Meletiu Dreghiciv, m. p. pres. prov. a comit. alumnealu.

== *Insciintiare.* Subsemnatulu advo-catu cu diploma, are onóre a oferí publiculu servicielle sale ca advocatu — veri caruia va avé proese, cu pretiurile cele mai moderate, a-tatu in comitatulu Albei inferiore catu si in alte comitate, faceri de petitiuni ori in care limba, apeluri, recursuri la guberniu, curte de casatiune — contracte etc. etc. Oferu ase-mene de a pledá si gratis pentru cei ce n'au medilóce — ori cine ar vol am face onóre me póte gasí in cancelari'a mea la Blasiu, asemene se potu adresá si gasí in Aiudu in cancelari'a mea de advocatura pe incredintiatulu si conei-pientulu meu D. Georgie Catona. In privint'a consultarei se primescu scrisori francate in Blasiu scu Aiudu. Blasiu 9 oct. 1867. Alec-sandru Buda m. p. advocatu si inspectoru generale a bunuriloru clerulu de la Blasiu.

== Organulu ochiloru din Boemia „Po-litik“ aduce in nrulu den 16 ale e. o provo-care catra tóte diarielle de limba slavéna si le róga ca se luere in sfer'a loru pentru adunarea de medilóce pe sém'a poporulu din confiniulu militaru care suferé de fómete. Aoe'a provoca-re incheia: „Catra usurpatorii drepturiloru na-tiunale se mai insotiescu si evenimentele naturale pentru a rapí poporulu slavénu speranti'a la unu venitoriu mai bunu. In Lika domnesce fó-mete, si pana candu in alte locuri se ocupa de alte cestiuni, se striga aici: pane pentru locui-torii din casarm'a mare militara ce se numesce conf. militare; lasati-ne se depunemu armele se fimu poporu liberu, si noi ni vomu castigá panea nóstra de tóte dilele.“

Viena, 17 optobre. Burs'a de sér'a de la 16 l. c. Imprumutele de statu cu 5%, 51.65, —51.85. Obleg. desarcinarei de pamentu ung. 67.50,— 68.25; transilv. 63.50 64.—; Ban. temes. 66.75,—67.25; bucovin. 64.—,—64.75; Galbenulu 5.95 — 5.96; Napoleondori 9.95 9.96; Imper. rusesci 10.18, 10.23; Argintulu 122.25—122.75.